

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารวิชาการ
 โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา
 Relationship between Transformational Leadership and Academic
 Management with Information Technology in Phangnga Secondary Schools

วารกรณ์ เต็มราม^{1*}, ปราโมทย์ เกียบประเสริฐ²
 Waraporn Tamram^{1*}, Pramote Geibprasert²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน รวม 226 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของครูและผู้บริหารในแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแบบสอบถามการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ .98 เท่ากันทั้งสองฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ ด้านการนิเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้านในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารงานวิชาการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

* Corresponding author, E-mail: nookbsb@gmail.com

Abstract

The purposes of the research were to study the level of transformational leadership of school administrators and the level of academic management with information technology and to study the relationship between transformational leadership of administrators and academic management with information technology in Phangnga secondary school .The sample used in the study consisted teachers and administrators of Phangnga secondary schools from determining the sample by turning the tables Krejcie and Morgan including 226 samples using stratified random sampling with the proportion of teachers and administrators for each school. The research instrument was 5 rating scales questionnaire. The reliability of the transformational leadership questionnaire and academic management with information technology questionnaire both equivalent .98. The statistics utilized in analyzing the data were mean, standard deviation, Peason’s product moment correlation coefficient.

The results showed that: Transformational leadership of school administrator overall and on all sides are high level. The highest average is idealised influence behaviour And the inspirational motivation, intellectual stimulation, and individualised consideration And also the overall level of academic management with information technology was found to be at the higher level. The side with the highest average is the measurement and evaluation, followed by the field of teaching. Development Media, Supervision.The relationship between transformational leadership of administrator and academic management with information technology in Phangnga secondary school .Correlated in both the overall and by all sides was the moderate with the statistical significant at .01 level.

Keyword: Transformational leadership, Academic management , Information technology

บทนำ

สภาพการณ์ปัจจุบันหลาย ๆ ประเทศได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม จึงก่อให้เกิดกระแสการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งการปฏิรูปการศึกษาเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยเริ่มด้วยการมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 อันเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงวิธีคิดวิธีการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษาใหม่ให้มีประสิทธิภาพ การปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประบบราชการได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารกระทรวงศึกษาธิการใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ผลจากการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประบบราชการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

การบริหารการศึกษามีความสำคัญมากเพราะการศึกษาที่มีคุณภาพของเยาวชนหรือคนในประเทศ จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริหารการศึกษาของผู้บริหารการศึกษานั้นเองหากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษามีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้วประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุกๆ ด้าน ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้ (ครรรชิต มาลัยวงศ์,2551:ออนไลน์) ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการอยู่รอดขององค์กร เป็นส่วนสำคัญในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้นำต้องสามารถเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อรองรับและก้าวให้

ทันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งท้าทายและมีอิทธิพลต่อความอยู่รอดขององค์กรในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างมาก (ธวัช บุญยมณี, 2550:15)

ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาคือ การมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหาร ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลหลักที่ต้องรับผิดชอบต่อประสิทธิผลและความสำเร็จของโรงเรียน ผู้บริหารยุคใหม่ที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ดี จะต้องมีความรู้ในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งภาวะผู้นำเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จในการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน

การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง วิทยาการต่างๆก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถือว่าเป็นเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ทำให้การเข้าถึงข้อมูลมีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ และช่วยประหยัดต้นทุนในการดำเนินงานด้านต่างๆ ของหน่วยงานที่เชื่อมต่อในระบบอินเทอร์เน็ต ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งด้านคอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม ได้เปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ การกระทำสิ่งใดก็ตามจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวกำหนดหรือวางแผนในการประกอบการณ์นั้น คอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งเดียวที่จะให้บริการด้านสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว เมื่อสารสนเทศต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ช่วย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จึงเข้ามามีบทบาทอย่างเต็มทีนับแต่อดีตถึงปัจจุบัน และแนวโน้มก็จะมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา องค์กรทุกแห่งตระหนักถึงการบริหารงานในองค์กรให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารจึงมีบทบาทอย่างมากในสังคมโลกและในชีวิตประจำวันของคนในสังคม (วนิดา บุตตะมา, 2555: ออนไลน์)

ในส่วนของการดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผ่านมาของศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพังงา พบว่า ระบบสารสนเทศที่มีอยู่ไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ระบบสารสนเทศที่มีอยู่จึงไม่สอดคล้องกับการนำไปใช้เพื่อการบริหารจัดการ บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจึงขาดความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีไม่เพียงพอกับความต้องการและไม่ได้จัดสรรอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังขาดการบูรณาการที่ดี (ภุชดา วิวัฒนานนท์, 2558) จะเห็นได้ว่าการที่จะได้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบริหารงานตรงตามความต้องการของผู้บริหารงานนโยบาย และวัตถุประสงค์ขององค์กรจะต้องมีการดำเนินการจัดระบบที่ดีมีเครื่องมือ อุปกรณ์ทันสมัย และต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ดังที่ ลอดอน(Laudon, 2002) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า ถ้ามีการจัดระบบสารสนเทศที่ดีและเหมาะสมแล้วจะทำให้การบริหารงาน การตัดสินใจการวางแผน และการควบคุมในทุกระดับการบริหารขององค์กรจะเกิดการเชื่อมโยงกัน ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้เกิดอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุนหลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านนโยบายและด้านบุคลากร ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง การเรียนการสอน การเรียนรู้ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะการเป็น

ผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ฉะนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ นั่นคือจะต้องมีการปรับและพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง สามารถที่จะบริหารให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ผู้บริหารนับว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ด้านวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา และระดับการบริหารงานด้านวิชาการ ตลอดจนศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ และ พัฒนาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา
3. เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 2) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งการกำหนดนโยบายการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และเป็นการดำเนินงานทุกอย่างในสถานศึกษาเพื่อมุ่งหวังให้บรรลุภารกิจหลักของสถานศึกษา คือการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านเต็มตามศักยภาพเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารจัดการวางแผนและการดำเนินงานให้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์หรือเครื่องมือแบบอัตโนมัติมาประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ในการบริหารงานในด้านวิชาการให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการด้านวิชาการที่มีความสะดวกรวดเร็วและมีคุณภาพ การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมั่นคง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามทฤษฎีของ Bass & Avolio เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ติดตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายาม ของผู้ร่วมงานและผู้ติดตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน และผู้ติดตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ ของทีมและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ติดตาม มองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขา ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ติดตาม ซึ่งจะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4I’s” (Four I’s) คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดพังงา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ทั้งหมด 13 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร

โรงเรียน 29 คน ครูผู้สอน 521 คน รวมเป็น 550 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตาราง เครื่องซี และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 226 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสัดส่วนของครูและผู้บริหารแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check list) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อคำถาม 42 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.98 และแบบสอบถามด้านการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 37 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.98 เช่นเดียวกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล แล้วผู้วิจัยเดินทางไปส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง หลังจากครบกำหนด 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามผ่านฝ่ายธุรการของโรงเรียน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยจึงได้ติดตามเป็นครั้งที่ 2 ด้วยตนเองและใช้วิธีโทรศัพท์ จนได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS for Windows) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบในการวิจัย และทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ทำการแปลผลและนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพังงา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ
2. การบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา พบว่าทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ และด้านกาณ์เทศ ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้านในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา นำมาอภิปรายผลเพื่อขยายผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา จากผลการศึกษาดำเนินการรอบแนวคิดทั้ง 4 ด้านพบว่าโดยภาพรวมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงาอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาและด้านกาณ์เทศตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดพังงาเป็นเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นเมืองที่อยู่ในเส้นทาง

ห้องเรียนเชิงนิเวศที่กำลังเป็นที่นิยมมาก จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลง มีความทันสมัย ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการหรือสั่งการมากขึ้น สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมโดยกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติ 4 ใหม่ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (ปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561), 2555:ออนไลน์) สอดคล้องกับแนวคิดของ แบลและอวลิโอ(Bass & Avolio,1994,pp.2-6) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน และผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ ของทีมและขององค์กร จึงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตาม มองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขา ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา ททรัพย์โธม (2556 : 135-137) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2 พบว่าภาวะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมยศ บุญเจริญ (2553 : 55-57) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ พิณญาดา บุตรกันหา (2556 : 94-103) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพังงา ทั้ง 4 ด้าน พบว่าการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ และด้านการนิเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเป็นเมืองท่องเที่ยวทำให้วิถีคิด วิถีปฏิบัติ ต้องมีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ทุกคนมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้อุปครู และบุคลากรทางการศึกษา การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา แม้แต่กระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พ.ศ. 2547 - 2549) ไว้ว่า “ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา ทุกแห่งมีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การบริหารจัดการ การวิจัย การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยได้รับบริการอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ นำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้” สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลพร ไหมอินต๊ะ (2555:110-118) ได้ศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 พบว่า มีสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เศกสรณ์ วงศ์งาน (2555 :149-150) พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัชมัยเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .588$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่คาดว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิถีชีวิตของชาวพังงา ที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่ายไม่เร่งรีบ ไม่มีการแก่งแย่งแข่งขันกันมากมายเหมือนในเมืองใหญ่ ไม่เว้นแม้แต่วงการการศึกษาเอง ผู้บริหารและครูจึงขาดแรงกระตุ้นในการทำงานที่ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับผู้บริหารมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในเชิงปฏิบัติการจำกัด ในการบริหารทางด้านนี้จึงให้ความวางใจกับผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้เฉพาะด้าน นอกจากนี้ ความขัดสนด้านงบประมาณก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งค่อนข้างใช้งบประมาณสูง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรพรรณ ทองปั้น (2552 : 117) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไผ่ แถบเงิน (2552 : 189-194) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความยอมรับนับถือความเป็นบุคคลของครู ดูแลเอาใจใส่สนองตอบความต้องการของครูแต่ละคนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล แสดงความชื่นชมในความสามารถของครูและบุคลากร ให้คำปรึกษาหรือส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง และหาแนวทางพัฒนาครู ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นพี่เลี้ยงเพื่อฝึกฝนด้านการบริหารจัดการ ให้ข้อมูลข่าวสาร ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ มอบหมายงานพิเศษให้ครู ตลอดจนให้คำแนะนำ พูดคุยอย่างเปิดเผย เป็นกันเอง สร้างสรรค์ บรรยากาศของความอบอุ่นและความคุ้นเคย

2. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ด้านการนิเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการนิเทศ ให้ความร่วมมือกันในการปรับปรุงพัฒนาการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำแผนการนิเทศ จัดทำแฟ้มข้อมูลเพื่อรวบรวมผลการนิเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ รวมไปถึงเป็นเครื่องมือในการนิเทศติดตามผลการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากขึ้น

3. ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมให้มากขึ้น เน้นการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งการมอบหมายงานตามศักยภาพของบุคลากร สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพังงา

2. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพังงา

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ กรณีศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา วิวัฒน์านนท์. (25 กันยายน 2558). สัมภาษณ์. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14
- ครรชิต มาลัยวงศ์.(2551).สาระไอทีเพื่อชีวิตวิวัฒน์ โดย ดร. ครรชิต มาลัยวงศ์”เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา” (Online).http://www.drkanchit.com/general_articles/general_24.html,16 เมษายน 2558
- จิตรรา ทรัพย์โณม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธวัช บุญยมนต์.(2550). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บ้านสอบครู.(2555).ปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) (Online). http://www.sobkroo.com/detail_room_index.php?nid=5863 ,1 เมษายน 2559
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.กรุงเทพมหานคร:ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ไพฑู แกบเงิน.(2552).ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิณญาดา บุตรกันหา. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพร้อมของสถานศึกษาในการรับรองก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิรพรรณ ทองปั้น.(2552).การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- วนิดา บุตตะมา.(2555).ความสำคัญของเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบัน(Online). <https://www.gotoknow.org/posts/503459> ,14 กรกฎาคม 2558
- วิไลพร ใหม่อินตะ.(2555).การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เศกสรรณ์ วงศ์งาน. (2555).การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมยศ บุญเจริญ.(2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- Bass, Bernard M. and B.J. Avolio.(1997). Full Range Leadership Development : Manual for theMultifactor Leadership Questionnaire. Palo Alto, CA : Mind Garden.
- Laudon,K.C. & Laudon,J.P.(2002).Management Information System : Organization and Technology. (3 rd ed.). New York : Macmillan.